

Методичні поради для педагогів та майстрів виробничого навчання

1. Скласти тематичне планування на цей період, зважити, які теми можна винести на самостійне вивчення й рекомендувати здобувачам їх опрацювати, а які теми потребують роз'яснення викладача.

2. Пам'ятати про підручники. Складні для самостійного опрацювання теми пропонувати не варто. Список завдань має містити чітко зазначені параграфи, сторінки та перелік вправ та видів роботи.

3. Веб-ресурси навчальних дисциплін (освітніх програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;
- документи планування освітнього процесу (освітні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);
- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;
- мультимедійні лекційні матеріали;
- термінологічні словники;
- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;
- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування з автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;
- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;
- електронні бібліотеки чи посилання на них.

4. Узгодити з адміністрацією закладу освіти зміст та обсяг завдань для самостійної роботи здобувачів, аби уникнути перенавантаження. При цьому враховувати, що здобувачеві необхідно самотужки опанувати ще ряд предметів. Завдання на вивчення нової теми, кількість завдань на закріплення й оцінювання продумувати так, щоб вони одночасно були змістовними, доступними, цікавими, не потребували на виконання великих часових і фізичних навантажень (робота за комп'ютером має свої обмеження й немає негативно впливати на здоров'я).

Дистанційне навчання може проводитись у двох формах: онлайн і офлайн.

Уроки онлайн – обмін інформацією в режимі прямої трансляції (вебінар).

Перша умова проведення: здобувачі освіти й викладач повинні мати відповідне технічне обладнання (ноутбук, планшет або комп'ютер з веб-камерою), підключення до мережі Інтернет.

Друга умова: усі учні, роз'єднані територіально, мають у призначений час приступити до роботи. Форми навчання в такому випадку використовують традиційні, але певним чином модифіковані. При цьому між викладачем та здобувачами існує безпосередній зв'язок: пряма відео трансляція, демонстрування презентації (зокрема колективний перегляд відео); обмін документами Microsoft Office; демонстрування робочого столу або активних програмних додатків з комп'ютера викладача.

Використання офлайн технологій: матеріали уроку зберігаються на платформі для проведення дистанційного навчання, здобувачі опрацьовують його у зручний для них час. Якщо відповідної платформи немає, або не всі здобувачі мають доступ до якісного сигналу мережі Інтернет, радимо скористатися соціальними пабліками, як **Телеграм, Viber, меседжер Facebook**. Корисно буде створити групу у **Viber** й підтримувати зв'язок не тільки зі здобувачами освіти а й їхніми батьками, надавати завдання, обговорювати терміни виконання, критерії оцінювання. Здобувачі освіти у свою чергу надсилають викладачеві виконані завдання на особистий номер (без загального доступу).

Пам'ятаймо про правила спілкування у групі, про індивідуальний підхід до учасників освітнього процесу. Завдання мають бути диференційованими. Надаючи завдання, слід знайомити здобувачів з критеріями оцінювання. Індивідуальні завдання до уроку можна надсилати електронною поштою.

Звертаємо увагу, що відповідними рекомендаціями Міністерства освіти і науки України визначено добірку безкоштовних освітніх платформ, для організації навчальної взаємодії всіх суб'єктів освітнього процесу. Серед них:

- Prometheus <https://prometheus.ua/>
- EdEra <https://www.ed-era.com/>
- edX [https://www.edx./](https://www.edx/)
- Coursera <https://www.coursera./>
- Matific <https://www.matific.com/ua/uk/home/>
- KhanAcademy <https://www.khanacademy./>
- Доступна освіта <https://dostupnaosvita.com.ua/>
- iLearn <https://ilearn.ua/>
- BeSmart <https://besmart.study/>
- ЗНО-онлайн <https://zno.osvita.ua/>
- Відкритий Університет Майдану <https://vum.org.ua/>
- Codecademy <https://www.codecademy.com/>
- Duolingo <https://uk.duolingo.com/>
- Lingva.Skills <https://lingva.ua/>
- Hogwarts is here <http://www.hogwartsishere.com/>
- На урок <https://naurok.ua/>

- Education <https://www.youtube.com/education>

Програмне та науково-методичне забезпечення, розміщене на сайті МОН України <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv> .

Електронні підручники <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/pidruchniki/elektronni-pidruchniki> . .

Звертаємо увагу викладачів на навчальні матеріали для дистанційного навчання:

Google-сервіси в навчальній діяльності викладачів:

<https://drive.google.com/file/d/0B6y-TSh0wJSAVF84dkRWZllobkE/view?fbclid=IwAR0xAjOCmiNlavqMOtMPLEQOKk7nVhBe1VIKa2Z2FLYkM1Nf6QPVGdYqL9M> .

Інструменти для дистанційної роботи:

https://drive.google.com/file/d/10GdsDosqMBcKaj_VVfpoz99p9BrNX5S/view?fbclid=IwAR2gjQhU6sxYivMAVuG69M0HFWKR6ezE2roZ3G1tk_fxMHomCTtFJjs642E .

Визначаємо також інструменти для спільної роботи зі здобувачами в дистанційному форматі:

- Опитування та залучення групи здобувачів освіти до роботи: <https://www.mentimeter.com/https://get.plickers.com/https://www.quizalize.com/> .
- Проведення контрольних робіт, зрізів знань, тестів та оцінювання в ігровій формі: <https://nearpod.com/https://kahoot.com/> .
- Конструктор тестів, опитувань, кросвордів, ігор та комплексних завдань: <https://.com/ua> .
- Готові навчальні вправи та інструменти для створення тестів, завдань <https://learningapps/> .
- Організація групи у працюючу спільноту із елементами гейміфікації: <https://www.classdojo.com/uk-ua/> .
- Освітній сайт, який являє собою усічену соціальну мережу за типом Facebook, яка дозволяє спілкуватися педагогам та учням, об'єднавшись навколо процесу навчання: <https://www.edmodo.com/> .
- Система готових вправ з різних предметів, і з можливістю автоматичної перевірки системою learningapps.

Педагог має приділяти увагу ефективності будь-якого виду навчання на відстані, яке залежить від чотирьох складових:

- Ефективної взаємодії викладача і здобувача освіти, незважаючи на те, що вони фізично розділені відстанню.
- Використання педагогічних технологій.

- Ефективності розроблених методичних матеріалів і способів їх подання.

- Ефективності зворотного зв'язку.

Наголошуємо, що ефективність дистанційного навчання залежить від якості використовуваних матеріалів і майстерності викладачів, що беруть участь у цьому процесі, а головними постулатами дистанційного навчання є:

- У центрі процесу навчання знаходиться самостійна пізнавальна діяльність здобувача освіти (навчання, а не викладання).

- Здобувач освіти вчиться самостійно здобувати знання, користуючись різноманітними джерелами інформації; уміє з цією інформацією працювати, використовуючи різні способи пізнавальної діяльності і при цьому має можливість працювати у зручний для нього час.

- Самостійне здобуття знань не має носити пасивний характер, навпаки, з самого початку здобувач освіти повинен бути залучений до активної пізнавальної діяльності.

- Організація самостійної (індивідуальної чи групової) діяльності здобувачів освіти в мережі передбачає використання новітніх педагогічних технологій, адекватних специфіці даної форми навчання, стимулюючих розкриття внутрішніх резервів кожного здобувача і одночасно сприяють формуванню соціальних якостей особистості. Для творчого інтегрованого застосування отриманих знань найбільш удалим у мережах є метод проєктів, дослідницькі та проблемні методи.

- При дистанційному навчанні актуальною є проблема соціалізації здобувачів освіти.

- Система контролю має носити систематичний характер і будуватися як на основі оперативного зворотного зв'язку (передбаченої у структурі навчального матеріалу, оперативного звернення до викладача в будь-який зручний для здобувача час), автоматичного контролю (через системи тестування) і відстроченого контролю (наприклад, при очному тестуванні).

Безперечно, що дистанційне навчання, яке сьогодні стало не забаганкою, а необхідністю, це серйозний виклик для всієї системи освіти. Саме воно може стати поштовхом для розвитку цієї форми навчання та її інтеграції в освітній процес.